

Amasya Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
4(2), 312-333, 2015

<http://dergi.amasya.edu.tr>

TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Kapsamında Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Gerçekleştirilen “Bizim Deniz Akdeniz” Projesinin Değerlendirilmesi**

Esat Avcı* , Özgül Su Özenir, Mine Kurt ve Serkan Atik

Mersin Milli Eğitim Müdürlüğü, Türkiye

Alındı: 22.06.2015 - Düzeltildi: 19.11.2015 - Kabul Edildi: 23.11.2015

Özet

Bu araştırma TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları kapsamında yürütülen “Bizim Deniz Akdeniz” projesinin sonuçlarını içermektedir. Proje kapsamında, deniz ve denizin hayatımıza yansımaları, denizlerin ve deniz canlılarının korunmasının gerekliliği üzerine etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Proje süresince öğrencilere Akdeniz ve diğer denizlerle ilgili bilimsel çalışmaların yanında müzik, resim, doğa, coğrafya, edebiyat ve bilim ile ilgili çalışmalar da yaptırılmıştır. Araştırmanın örneklemini projeye katılan 100 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin sınıf seviyeleri 6. sınıf, 7. sınıf ve 8. sınıf şeklindedir. Projenin öğrenciler üzerinde oluşturduğu etkiyi ölçmek amacıyla araştırmacılar tarafından oluşturulan etkinlik öncesi değerlendirme formu ve başarı testi kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin proje sonrası yazdıkları yazılar, yaptıkları resimler incelenmiştir. Projedeki etkileşimli uygulamalar ve bilginin görselleştirilmesinin öğrenciler üzerinde olumlu etki bıraktığı, araştırma ve öğrenme isteklerini arttırdığı gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Doğa Eğitimi, Akdeniz, Denizlerin Korunması

*Sorumlu Yazar: Tel.: 324 3291481, E-posta: esatuavci@gmail.com

**Bu çalışma TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları kapsamında TÜBİTAK ve Mersin SYDV (Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı) tarafından desteklenen 113B218 no’lu Bizim Deniz Akdeniz Projesi’nin sonuçlarını içermektedir.

ISSN: 2146-7811, ©2015 doi:10.17539/aej.38049

Giriş

Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programının vizyonu; “Tüm öğrencileri fen okuryazarı bireyler olarak yetiştirmek” olarak tanımlanmıştır. Program, fen okuryazarı bireyleri ise araştıran-sorgulayan, etkili kararlar verebilen, problem çözebilen, kendine güvenen, işbirliğine açık, etkili iletişim kurabilen, sürdürülebilir kalkınma bilinciyle yaşam boyu öğrenen; fen bilimlerine ilişkin bilgi, beceri, olumlu tutum, algı ve değere; fen bilimlerinin teknoloji, toplum-çevre ile olan ilişkisine yönelik anlayışa ve psikomotor becerilere sahip bireyler olarak tanımlanmaktadır. Programda, aynı zamanda fen okuryazarı bireyler, fen bilimlerine ilişkin temel bilgilere (Biyoloji, Fizik, Kimya, Yer, Gök ve Çevre Bilimleri, Sağlık ve Doğal Afetler) ve doğal çevrenin keşfedilmesine yönelik bilimsel süreç becerilerine sahiptir denilmektedir (MEB, 2013). Programda, “Canlılar ve Hayat” öğrenme alanı içerisinde çeşitli canlıların kendilerine özgü özelliklerine, canlılar dünyasındaki çeşitliliğe, üreme, büyüme, gelişme ve değişime, canlıların çevreleri ve diğer canlılarla nasıl etkileşimde bulduklarına, ekosistemler, ülkemizdeki biyolojik çeşitlilik ile ülkemiz ve dünyadaki çevre sorunları ve etkilerine yer verilmiştir (Feyzioğlu, Özenoğlu-Kiremit, Öztürk-Samur ve Aladağ, 2012). Tüm bunlara rağmen örgün eğitim programlarının doğa-çevre eğitimi bakımından yetersiz olması, doğa-çevre bilinci olan ve duyarlı bireylerin yetişmesini şansa bırakmaktadır (Oğurlu, Alkan, Ünal, Ersin ve Bayrak, 2013).

Öğrencilerden kamu çalışanlarına kadar geniş bir hedef kitlenin bilime dokunmalarını isteyen TÜBİTAK, 4004 - Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları isimli bir programı uygulamaya koymuştur. Bu kapsamda desteklenen projeler, örgün eğitim programlarının doğa-çevre konusundaki yetersizliklerinin giderilmesi ve doğa dostu bireylerin topluma kazandırılması bakımından önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu eğitimlerde genel itibarıyla bilginin topluma anlaşılır bir biçimde aktarılması, bunu yaparken de bilginin mümkün olduğunca görselleştirilerek, etkileşimli uygulamalarla desteklenmesi; farklı alanlardaki (fen, sosyal, doğa, astronomi bilimleri) bilimsel gerçeklerin ve kavramların günlük hayatla ne kadar ilişkili olduğunu ve bilimle uğraşmanın zevkli ve eğlenceli olabileceğini göstermek amaçlanmaktadır. Klasik eğitim metotlarının kullanılarak, katılımcılara olabildiğince fazla bilgi aktarılması değil, katılımcıların basit bilimsel olguları fark etmeleri sağlanarak, merak duygularının, araştırma ve öğrenme isteklerinin tetiklenmesi önem arz etmektedir (Oğurlu vd., 2013; Tekbıyık, Şeyihoğlu, Sezen Vekli ve Birinci Konur, 2013). TÜBİTAK 4004 - Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları projelerinin ana öğretimsel etkinlikleri incelendiğinde fen ve teknoloji,

hayat bilgisi alanları ile örtüştüğü görülmektedir. Fen ve teknoloji ile hayat bilgisi alanları ile ilgili alan yazın incelendiğinde ise, öğrencilerin öğrenmelerinin kolaylaştırılması ve etkili bir öğrenme-öğretme sürecinin oluşturulabilmesi için yapılandırmacı yaklaşım, yaparak-yaşayarak öğrenme, aktif öğrenme, programa ek olarak sınıf ortamı dışında yürütülen etkinlikler önemli bir yer tutmaktadır (Akay, 2013).

Bu kapsamda gerçekleştirilen projelerin sonuçlarını ortaya koyan çalışmalar incelendiğinde, gerçekleştirilen projelerdeki etkinliklerin; katılımcılara, ilginç, eğlenceli, farklı ve faydalı geldiği (Hırça, 2013); bilgilerin davranışa dönüşmesini kolaylaştırdığı (Oğurlu vd., 2013); fen konularının hayatla ilişkisini kurma noktasında yardımcı olabileceği (Marulcu, 2014); bilime karşı olumlu bir tutum geliştirmelerine katkı sağladığı (Akay, 2013); doğal çevreye, çevre kirliliklerine, canlı türlerine yönelik duyarlılıkları arttırdığı (Feyzioğlu vd, 2012); bilime, bilimsel bilgiye ve bilimsel ortama olan bakışta değişiklik gerçekleştirebileceği (Tekbıyık vd, 2013); çevre bilinci ve çevresel tutumlara önemli düzeyde katkı sağladığı (Keleş, Uzun ve Varnacı-Uzun, 2010); öğrenme ortamlarını daha eğlenceli ve verimli hale getirdiği (Buluş-Kırıkkaya, Bozkurt ve İmalı, 2011); çevreye karşı sorumluluğu arttırdığı (Güler, 2009); çevre sorunlarına ilgi duymayı sağladığı (Özdemir, 2010) belirtilmektedir.

Tüm bu sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu projelerin olumlu kazanımlarının yadsınamaz olduğu görülmektedir. Bu durum, TÜBİTAK 4004 - Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları kapsamında gerçekleştirilen projelerin önemini ve yeni projelerin de gerçekleştirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Bununla beraber, doğa eğitimi ve bilim okullarının ülkemiz açısından yeni bir uygulama olması sebebiyle; gerçekleştirilen projelerin öğrenciler üzerindeki etkililiğinin değerlendirilmesine ilişkin çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu tür çalışmalar, yapılacak diğer bilim kamplarının daha da geliştirilmesine destek sağlaması açısından önem arz etmektedir (Tekbıyık vd, 2013). Bu çalışmada da TÜBİTAK ve Mersin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) tarafından desteklenen 113B218 nolu Bizim Deniz Akdeniz projesi öğrencilerin gözünden yansıtılmaya çalışılmıştır. Çalışma, öğrencilerin aktif katılımlarıyla uygulamalı olarak gerçekleştirilen etkinliklerin doğa ve çevre bilinci konularında, hedef kitle üzerindeki etkilerini ortaya koyması bakımından önem arz etmektedir. Dolayısıyla çalışmanın, doğa ve çevre eğitimi alanına katkı yapacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları kapsamında TÜBİTAK ve Mersin Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) tarafından desteklenen 113B218 nolu Bizim Deniz Akdeniz Projesi ile sahil yerleşim birimlerinde oturmayan, ekonomik durumları elvermeyen ya da aile yaşam tarzlarından dolayı denizle buluşma olanağı bulamamış öğrencilere Akdeniz'i ve denizlerimizi tanıtmak, sevdirmek, çevre duyarlılığını arttırmak, yaparak, yaşayarak, eğlenerek öğrenme ile somut farkındalık oluşturulması hedeflenmiştir. Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin deniz, deniz bilimleri, nesli tükenmekte olan canlılar, Akdeniz, deniz kirliliği ve deniz kirliliğinin insan sağlığına etkileri ile ilgili proje sonundaki görüşlerini ortaya koymaktır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Çalışma "Bizim Deniz Akdeniz" projesine katılan 100 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. TÜBİTAK 4004 Doğa ve Bilim Okulları kapsamında gerçekleştirilen projeler, hedef kitlenin etkinliklere aktif katılımıyla yürütülen projelerdir. Bu bağlamda tüm katılımcıların her etkinlikte aynı koşullar altında yer almaları beklenmektedir. Projenin, TÜBİTAK 4004 Doğa ve Bilim Okulları kriterlerine uygun olarak şekillendirilmesi, araştırma projesi olmaması, deney ve kontrol gruplarının kurulamaması sebebiyle, çalışma, tek grup ön test-son test kontrol grupsuz deneme modelinde bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Bu desende deneysel işlemin etkisi tek bir grup üzerinde yapılan çalışmayla test edilir. Bu deneme modeli genellikle herhangi bir konuda belirli öngörülerde bulunduğu bu öngörünün doğruluk derecesini test etmek amacıyla uygulanır. Deneklerin bağımlı değişkene ilişkin ölçümleri uygulama öncesinde ön test, sonrasında son test olarak aynı denekler ve aynı ölçme araçları kullanılarak elde edilir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2008).

Bu çalışmada ayrıca öğrencilerin uygulanan etkinlikleri nasıl algıladıkları, deneyimlediklerini görmek için etkinliklerle ilgili yapmış oldukları resim, şiir ve yazılar derlenmiştir. Bu bağlamda araştırma aynı zamanda nitel bir boyut da taşımaktadır. Doğal bir ortamda bütüncül ve gerçekçi bir biçimde gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemleri kullanılarak izlenen sürece nitel araştırma denir. Çalışmada öğrencilerin elde ettikleri kazanımları daha iyi görmek, araştırmanın geçerliliğini arttırmak amacıyla doküman incelenmesi yapılmıştır. Nitel araştırmada doküman incelemesi,

araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Nitel araştırmalarda araştırmacının geçerliliğini arttırmak amacıyla araştırmaya görsel materyal ve malzemeler de dahil edilebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Örneklem

Çalışmanın örneklemini, TÜBİTAK Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları kapsamında TÜBİTAK ve Mersin SYDV tarafından desteklenen 113B218 nolu Bizim Deniz Akdeniz projesine katılan 6., 7., ve 8. sınıf seviyesindeki 100 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrenci seçimi ile ilgili olarak Mersin'deki okullara resmi yazı yazılmış, dezavantajlı okullardan öğrenci listeleri alınmış ve projeye katılacak öğrenciler belirlenmiştir. Gelmeyen öğrenciler yerine yedek listedeki öğrenciler çağırılmıştır. Proje etkinlikleri planlanırken, İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi (6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programının temel yaklaşımı dikkate alınmıştır (MEB, 2006). Etkinliklerde, öğretim programına paralel olarak öğrencilerin yaşadığı çevreyi tanıması, doğayı koruması, doğa ve çevreyle etkileşiminin sağlanması hedeflenmiştir. Bu sebeple etkinlikler 6, 7 ve 8. Sınıflardaki tüm öğrenciler için uygundur. Öğrencilerin cinsiyet durumları ve sınıf seviyeleri Tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1. Cinsiyet durumu ve sınıf seviyesi

Cinsiyet	Kız	51
	Erkek	49
Sınıf Seviyesi	6.Sınıf	21
	7.Sınıf	64
	8.Sınıf	15
Toplam		100

Veri Toplama Araçları

1.Etkinlik öncesi değerlendirme formu

Öğrencilerin, projede yer alan etkinliklerin benzeri uygulamalara katılıp katılmadıklarını belirlemek amacıyla, öğrencilere, etkinlikler öncesi, araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan 13 sorudan oluşan ve cevapları sadece evet/hayır şeklinde olan bir form doldurtulmuştur. Formun yönergesinde öğrencilere değerlendirme formunun ne amaçla kullanılacağı ve gizlilik ilkelerine uyulacağı belirtilmiştir. Araştırmacılar tarafından hazırlanan etkinlik öncesi form, proje kapsamında öğrencilere yönelik yapılacak etkinliklerle ilgili evet/hayır şeklinde cevaplandırılacak maddelerden oluşmaktadır.

2.Başarı testi

Öğrencilerin proje öncesi ve sonrası bilgi düzeylerini ölçmek üzere araştırmacılar tarafından bir başarı testi hazırlanmıştır. Başarı testinin yönergesinde öğrencilere testin ne amaçla kullanılacağı ve gizlilik ilkelerine uyulacağı belirtilmiştir. Proje kapsamında sahil yerleşim birimlerinde oturmayan, ekonomik durumları elvermeyen ya da aile yaşam tarzlarından dolayı denizle buluşma olanağı bulamamış öğrencilere Akdeniz'i ve denizlerimizi tanıtmak, Akdeniz'le paylaşımlarını arttırmak, sevdirmek, yaparak, yaşayarak, eğlenerek öğrenme ile somut farkındalık oluşturulması hedeflenmiştir. Öğrencilere, denizlerin nasıl oluştuğu, yaşayan canlı türleri, bu canlıların ne gibi nedenlerle yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kaldıkları, Akdeniz'le komşu olduğumuz ülkeler, Akdeniz'in tarihteki önemi kavratılarak çevresinde olup biten olaylara duyarlı, bilinçli olmaları, gözlemlene yapabilmeleri, araştırmacı yönlerini keşfetmelerine yönelik etkinlikler yapılmıştır. Başarı testindeki maddeler bu etkinliklere uygun olarak hazırlanmıştır.

Hazırlanan başarı testindeki maddeler açık uçlu olarak geliştirilmiştir. Hazırlanan maddeler anlaşılabilirliği ve yaş grubuna uygunluğu açısından alan uzmanlarına (Fen Bilgisi Öğretmeni, Türkçe Öğretmeni ve Ölçme Değerlendirme Uzmanı) incelenmiştir.

3.Yansıtıcı yazılar, resimler

Projede doğa eğitiminin yanında, öğrencilerin kendilerini en iyi şekilde ifade etmelerini sağlayacak disiplinlerden de faydalanılmıştır. Öğrenciler projenin son gününde, beşerli gruplara ayrılarak proje süresince elde ettikleri kazanımlarını, proje ile ilgili görüşlerini, duygu ve düşüncelerini yansıtacak yazı, şiir veya resim ile ifade etmeleri istenmiş ve öğrenciler seçecekleri alanla ilgili serbest bırakılmıştır.

Verilerin Analizi

1.Etkinlik öncesi değerlendirme formu

Etkinlik öncesi değerlendirme formunun sonuçları frekans ve yüzdeler halinde betimlenmiştir.

2.Başarı testi

Başarı testinin değerlendirilmesi için Abraham, Gryzyboeski, Renner ve Marek (1992) tarafından belirlenen anlama seviyesi kategorileri kullanılmıştır.

Tablo 2. Anlama düzeyleri ve puanlama kriterleri

Tam anlama	Soru ile ilgili bilimsel cevabın bütün yönlerini içeren cevap
Kısmen Anlama (Sınırlı Anlama)	Geçerli olan cevabın bir yönünü içeren fakat bütün yönlerini içermeyen cevaplar
Belirli bir Yanılgıyla Birlikte Kısmen Anlama (Anlamama)	Kavramın kısmen yanlış anlaşıldığını gösteren fakat aynı zamanda kavram yanılgısı da içeren cevaplar
Yanlış anlama	Bilimsel olarak yanlış olan cevaplar Geçerli olan bilimsel cevaplara alternatif olan öğrenci cevapları.
Anlamama Cevap ver(e)meme	Boş bırakma, “bilmiyorum”, “anlamadım” benzeri ifadeler içeren cevaplar, Soruyu aynen tekrarlama, İlgisiz ya da açık olmayan cevaplar

Anlama düzeyleri puanlandırılarak (anlamama-1 puan, yanlış anlama-2 puan, belirgin bir yanılgıyla birlikte kısmi anlama-3 puan, kısmi anlama-4 puan ve tam anlama-5 puan) ön test ve son test başarı düzeyleri bağımlı gruplar t-testi kullanılarak hesaplanmıştır. Örneğin “Taze balıkta aranan özellikler nelerdir?” sorusuna verilmesi gereken cevaplar şunlardır:

- Gözler parlak ve dışa bombelidir.
- Derisi gergin ve parlaktır.
- Parmakla dokununca meydana gelen çukurluk anında düzelir.
- Taze balığı başından tutup kaldırınca kuyruk dimdik kalkar.
- Solungaçları canlı kırmızı olur.
- Hemen hemen kokusuzdur.
- Pullu balıkların pulları tazeyken vücuda sıkıca yapışıktır.”

Bu cevapların tamamı etkinlikler sırasında öğrencilere aktarılmıştır. Öğrencilerin etkinlik öncesinde ve etkinlik sonrasında yukarıdaki soruya verdikleri cevaplar, Tablo 2’deki anlama düzeyleri ve kriterlerine uygun olarak şu şekilde değerlendirilmiştir:

- 4 ile 7 arası doğru cevap “tam anlama”
- 1 ile 3 arası doğru cevap “kısmen anlama (sınırlı anlama)”
- Öğrencinin cevabında, verdiği doğru cevabı çürütecek ifade veya ifadeler yer alıyorsa “belirli bir yanılgıyla birlikte kısmen anlama (anlamama)”
- Yanlış bilgi içeren cevaplar “yanlış anlama”
- Boş cevap, bilmiyorum şeklindeki cevaplar “Anlamama” kategorilerinde değerlendirilmiştir. Aynı şekilde başarı testindeki diğer maddeler de bu şekilde incelenmiştir. İstatistiksel analizler SPSS 16.0 bilgisayar programı ile gerçekleştirilmiştir.

Bizim Deniz Akdeniz projesine katılan 100 öğrenciden 13'ünün başarı testindeki cevapları, eksik veri (arka sayfadaki maddeleri cevaplamama, madde atlama gibi) içerdiğinden değerlendirmeye alınmamıştır.

3. Yansıtıcı Yazılar, Resimler

Etkinliklere katılan öğrencilerden, etkinlikler sonunda yapılan çalışmalarla ilgili yazı, şiir ve resim yapmaları istenmiştir. Bunlar incelenerek öğrencilerin bilime bakış açısında, bilimsel ve yaratıcı düşünme becerisinde, sosyal becerisindeki değişim gözlemlenmiştir.

Yapılan resimler ve yazılan yazı ve şiirler incelenerek dört araştırmacı tarafından bağımsız olarak sınıflandırılmış ve temalara ayrılmıştır. Temalar araştırmacılar tarafından “verilerden çıkarılan kavramlara göre yapılan kodlama” ile oluşturulmuştur. Bu tür kodlamalar belirli bir kuramsal temeli olmayan konularla ilgili araştırmalarda geçerlidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Daha sonra temalar karşılaştırılıp, üzerinde tartışılarak son şekli verilmiştir.

Resimlerle ve yazılarla ilgili yapılan veri analizinin güvenilirliği; $[Görüş\ birliği / (Görüş\ birliği + Görüş\ ayrılığı) \times 100]$ formülü kullanılarak hesaplanmıştır (Miles ve Huberman, 1994). Resimlerle ilgili kodlayıcılar arasındaki ortalama güvenilirlik % 82, yazılan yazılar ve şiirlerle ilgili kodlayıcılar arasındaki ortalama güvenilirlik % 89 olarak bulunmuştur.

Gerçekleştirilen Etkinlikler

Proje kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler 15 – 18 Eylül 2013 tarihleri arasında 50 öğrenci, 19 – 22 Eylül 2013 tarihleri arasında 50 öğrenci ile iki dönem halinde gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen etkinlikler öğrencilerin sınıf seviyeleri gözetilerek hazırlanmıştır. Etkinlikler ve etkinliklerin gerçekleştirildiği günler Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Projede gerçekleştirilen etkinlikler

Etkinlik Günü	Etkinlik Adı
1. Gün	Bunları Biliyor muyuz? (Bagaju Kabilesi Belgeseli) Deniz Ürünlerimizi Tanıyalım Akdeniz'e Kıyısı Olan Ülkeler Oyunu Seni Gözünden Tanırım (Taze balığın özellikleri) Mersin Deniz Müzesi Gezisi
2. Gün	Balık Pazarı Gezisi Oltamı Bağlıyorum (Olta bağlama) Sadece Örümcek mi Örer? (Balık ağı örme)

	Neden Kirlendim? (Denizlerin kirlenmesi) Sadece Yaşamak İstiyorum (Nesli tükenen canlılar) Akdenizli şarkılarla eğlenelim Deniz Ürünleri Koleksiyonu Yapalım
3. Gün	CarettaCaretaları Gözlüyorum (Doğal ortamda gözlem) Teknedeyim Mutluyum
4. Gün	Balık Turşusu Yapalım Resimlerle Akdeniz Yaşadıklarımın Öğrendiklerim Sergi Zamanı

Bulgular

Etkinlik öncesi değerlendirme formundan elde edilen verilere yönelik bulgular şu şekildedir:

Etkinliklere katılan öğrenciler, etkinlikler öncesi 13 sorudan oluşan ve cevapları sadece evet/hayır şeklinde olan bir form doldurmuştur. Bu değerlendirmeden elde edilen bulgular Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Değerlendirme formunun frekans ve yüzdeler tablosu

	Sorular	Evet(n)	%	Hayır(n)	%	Boş(n)	%
1	Balık ağı gördünüz mü?	71	71	19	19	10	10
2	Kafadan bacaklı deniz canlısı biliyor musunuz?	17	17	72	72	11	11
3	Erkek balık doğurur mu?	18	18	72	72	10	10
4	Balık ağı örmeyi biliyor musunuz?	4	4	86	86	10	10
5	Balık pazarını daha önce gezdiniz mi?	60	60	30	30	10	10
6	Mersin deniz müzesini daha önce gezdiniz mi?	17	17	73	73	10	10
7	Tekne turuna çıktınız mı?	34	34	56	56	10	10
8	Balık turşusu yaptınız mı?	1	1	89	89	10	10
9	Balık turşusu yediniz mi?	1	1	88	88	11	11

10	İnsanlar sizce denizle ilgili olarak yeterince duyarlı mıdır?	18	18	72	72	10	10
11	Daha önce deniz ürünleri koleksiyonu yaptınız mı?	21	21	69	69	10	10
12	Hiç balık tuttunuz mu?	44	44	46	46	10	10
13	Her boydaki balık avlanır mı?	20	20	80	80	0	0

Öğrencilerin verdikleri cevaplar incelendiğinde, öğrencilerin projede yer alan etkinliklere yönelik herhangi bir uygulama ile karşılaşmadıkları görülmektedir. Tablo 4 detaylı olarak incelendiğinde öğrencilerin evet cevabını verdikleri sorular, “Balık ağı gördünüz mü?” (%71), “Balık pazarını daha önce gezdiniz mi?” (%60) şeklindedir. Diğer maddelere verilen cevapların çoğunlukla “Hayır” şeklinde olduğu görülmektedir.

Çalışma öncesi ve çalışma sonrası öğrencilere uygulanan başarı testine yönelik bulgular şu şekildedir:

Ön test ve son test ortalama puanlarının t-testi sonuçları Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5. Ön test ve son test ortalama puanlarının t-testi sonuçları

Ölçüm	N	X	SS	Sd	t	p
Öntest	87	50,95	9,69	86	31,55	.000
Sontest	87	79,59	11,63			

87 öğrencinin ön test ortalaması 50,95’tir. Son test ortalaması 79,59’dur. Yapılan t testi sonucu son test yönünde anlamlı bir fark oluşmuştur. Ortalamalar arası karşılaştırmalar sonucunda %95 güvenle yapılan etkinliklerin yararlı olduğu söylenebilir.

Çalışma sonrası öğrencilerin gerçekleştirdiği yansıtıcı yazı ve resimlere yönelik bulgular şu şekildedir:

Etkinliklere katılan öğrencilerden, etkinlikler sonunda beşerli gruplara ayrılarak yapılan çalışmalarla ilgili yazı, şiir ve resim yapmaları istenmiştir.

Yapılan resimlerde öğrencilerin kullandığı temalar ve frekansları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin resimlerde kullandıkları temalar

Temalar	Kodlar	Sayı
Denizin Kirli Olma Durumu	Petrol Çöp	18
Deniz Canlılarının Yaşam Alanlarını Etkileyen Çevresel Faktörler	Şezlong Işıklıandırma Binalar Ses kirliliği (trafik)	18
Nesli Tükenmekte Olan Canlılar	Kaplumbağa Kum zambağı	15
Denizin Temiz Olma Durumu	Temiz Deniz	10
Avlanma	Ağ	6

Öğrencilerin gerçekleştirdiği çalışmalardan bazıları aşağıdaki gibidir:

Yazılan yazı ve şiirlerde öğrencilerin kullandığı temalar ve frekansları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin yazı ve şiirlerde kullandıkları temalar

Temalar	Kodlar	Sayı
Farkındalık		27
Projedeki etkinlikler hakkındaki düşünceleri	Heyecan Sevgi Mutluluk Eğlenceli	21
Bilgilendirme		21
Tecrübe		14
Minnettarlık	TÜBİTAK Proje Ekibi	9

Öğrencilerin gerçekleştirdiği çalışmalardan bazıları aşağıdaki gibidir:

BİZİM DENİZ
BİZİM DENİZ

Bizim Deniz Akdeniz ile ilgili çok şey yaptık. Bu yaptığımız şeyler hem kendimiz için hemde denizde yaşayan canlılar için biz hem onların nasıl yaşadığını görüyoruz hemde onlara yardım ediyoruz. Onların hayatı biz insanların elinde onun için çok dikkat etmeliyiz.

Mesela Kanetta Kanetalar bialer için çok önemlidir. Mesela bizim yüzmüşler çok zarar görüyorlar neden diye sarsarsanız çünkü onların yumurtalarını kırabildiği yerlere biz insanlar eller yaparak onlara bir metre bile olmayan yer kırabildiği habircilik yaptık.

Tek Kanettalar değil diğer küçük hayvanlar mesela balık balıkları avlanırken büyük ve küçük hayvanlara çok dikkat etmeliyiz, mesela büyük alanları yakalayalım küçük alanlara yakalansak balıkların nesli biser.

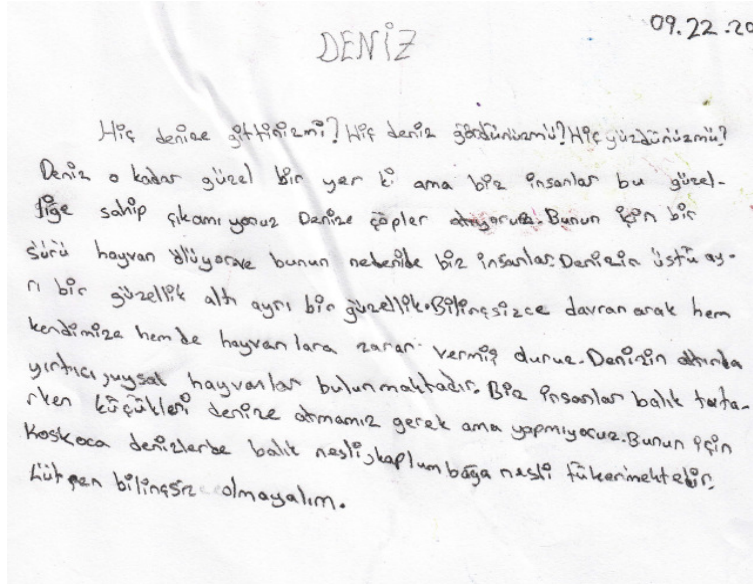
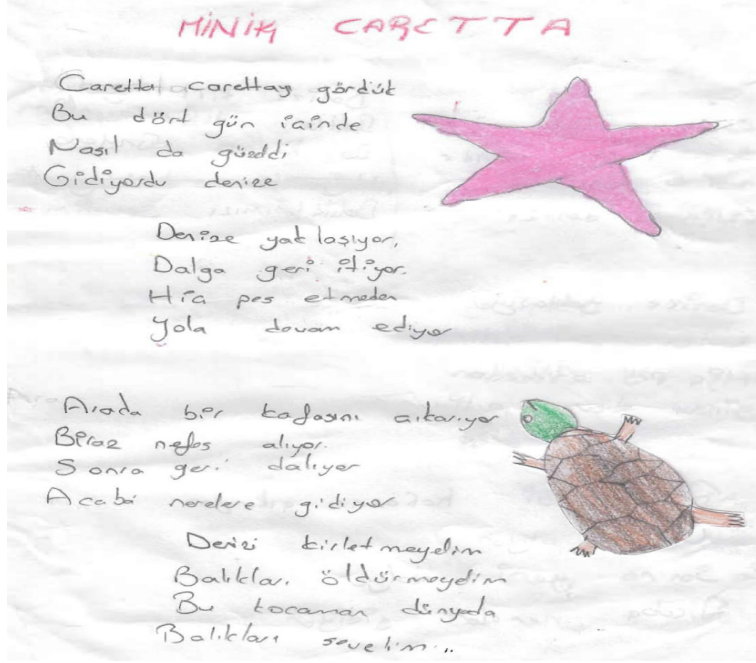
Yani kısaca bundan habersiz sedeniyorum Akdeniz bizim denizimiz denizimizi kirletmeyelim içindeki canlı cansız hiçbir canlıya zarar vermeyelim. Mersin Milli Eğitim Müdürlüğü ne çok "Teşekkür" ederiz

Tubitak'ın bize hazırladığı bu güzel proje sayesinde çok güzel ve eğlenceli günler geçirdik. Zamanın nasıl geçtiğini hiç anlamadık. Bu duyguyuda yazabilen Tubitak görevlilerine çok büyük teşekkür borçluyuz. Bence tubitak çok güzel ve eğlenceli bir proje hazırlamış. Projelerde geçen kaplımbaba ve tüm nesli tükenen canlılar hakkında verilen uyarılarda elimden geldiğince yapmaya ve yaptırmaya çalışacağım. Hepinizi çok seviyorum ve öğrencilerde böyle inanılmaz bir tatil yaşattığınız için size tekrar tekrar teşekkür ediyorum...

Balıkları öğrendik. Her balığın kendine özgü özellikleri var. Mesela "Pöce barbunu" kuyruğundan solungaçına kadar uzanan sırtı bir çizgi var. Bu onu tanımak için güzel bir özellik. Ya da kirlenmiş... yüzgeçleri karot gibi böylelikle sırayabilir. Koptum balıklar yani deniz kaplumbağası. Hayatları çok zor. Nesilleri tükeniyor. Yumurtladıktan sonra yumurtaları denize bırakıyor isilikler giderler sonra isiklerinden denize serip oraya gider ve hayatlarını kaybediyorlar. Birçok neden var.

1. günden 6. güne kadar çok şeyler öğrendik. Hepimize bu 6 günde çok öğrendik. Öğretmenlerimize çok çok teşekkür ederiz. Bilmediğimize şeyleri burada öğrendik. Belki de başkalarına daha önce hiç bilmediğini balıkları öğrenmiş oldu. Hayatımıza çok iyi dersler öğrettikler yaptılar. Deniz anemini burada daha iyi öğrendik. Özellikle aslı tehlikede olan hayvanları korumamız gerektiğini. Bu projenin her yıl yapılmasını çok istiyoruz. Burada tarih: yerleri gördük daha önce hiç gitmediğimize görmedik. Bizim yerleri gittik. Bu projenin yapılması hem bizler için hem de hayvanlar için çok yararlı oldu. ~~İçerik~~ Biyolojimizde çok çok yararlı oldu, gelişti. Her gün ayrı ayrı güzel ve eğlenceliydi. Burada daha önce duymadığımız farkları da öğrenmiş olduk. Bu projeyi yapan herkesi çok çok teşekkür ederiz.

Sevgili arkadaşlar, bir ÇİPURA günümüzde şimdi size
buraya gelme amacımızı size anlatacaım.

Biz buraya ilk geldiğimizde amacımızı bilmiyorduk öğretmenler
buraya su ürünlerini tanıtmamız için geldiğimizi söylediler bize
şahırmıştık sonra ilk gün bitmişti. öğretmenler çok iyidiler
bize çok güzel vakit geçirdiler 2.gün kampüse
gittik. Kampüste öğretmenler bize su ürünleri ile ilgili
güzel bilgiler verdiler. 3.gün olmuştuk bize çok heyecanlıydık
çünkü denize açılacaktık ve yeşil deniz kaplumbağalarını
görecektik. Şimdi size yeşil deniz kaplumbağalarını anlatan
çalışma yeşil deniz kaplumbağasının gövdesinin sırtı sıgaktır alt
bölümü her zaman için beyzedir. Ergen kaplumbağasının sırt kısmı yeşil
olur. Ve deniz kaplumbağalarının sadece 1000'de 3'ü ergenleşme
ulaşabilir. Şimdi de deniz macerasını anlatalım. Bir denize
gittiğimizde balık tutma tecrübesi kazandık.

Öğrencilerin yazdığı şiir ve yazılar, çizdiği resimler genel
olarak incelendiğinde gerçekleştirilen etkinliklerin yansımaları göze
çarpmaktadır. Öğrencilerin vurgu yaptıkları noktaların çoğunlukla
"Denizlerin temiz tutulması gerektiği", "Deniz kıyılarının temiz
tutulmasının önemi", "Deniz canlılarını korumanın önemli olduğu",
"Deniz canlılarını koruma noktasında daha fazla önlem alınması
gerektiği", "Deniz kaplumbağalarının üreme alanlarının özenle
korunması gerektiği" üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.
Öğrencilerin deniz kaplumbağalarını doğal ortamlarını, denize
ulaşmalarını gözlemeleri, üzerlerinde ciddi bir etki bırakmıştır. Hemen
hemen her çalışmada deniz kaplumbağalarına yönelik vurgular göze
çarpmaktadır.

Tartışma ve Yorum

Bu çalışmada, TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları
kapsamında TÜBİTAK ve Mersin SYDV tarafından desteklenen
113B218 nolu Bizim Deniz Akdeniz Projesi katılımcılarının, proje
sonundaki görüşlerini ortaya konmaya çalışılmıştır.

Bu amaçla, öğrencilere proje öncesi bir form uygulanarak
etkinliklerde yer alan uygulamalara benzer uygulamalarla daha önce
karşılaşıp karşılaşmadıkları gözlenmeye çalışılmıştır. Yine
öğrencilerin proje öncesi ve proje sonrası bilgi düzeylerini ölçmek
amacıyla bir başarı testi uygulanmıştır. Ayrıca proje bitiminde

öğrenciler, proje ile ilgili görüşlerini ve elde ettikleri kazanımları yansıtabilecek yazı, şiir, resim çalışmaları yapmışlardır.

Proje öncesi öğrencilere uygulanan formdan elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin gerçekleştirilecek etkinliklerde elde edecekleri kazanımlara yönelik daha önce herhangi bir faaliyete katılmadıkları söylenebilir.

Öğrencilere proje öncesi ve proje sonrası uygulanan başarı testinin ortalama puanlarında proje sonrası uygulanan başarı testi lehine artış gözlenmiştir. Ön test ve son test ortalama puanlarına yönelik yapılan t-testi sonuçları da farkın anlamlı olduğunu söylemektedir. Bu durum öğrencilerin etkinlikler sonrası deniz, deniz bilimleri, nesli tükenmekte olan canlılar, Akdeniz, deniz kirliliği ve insan sağlığına etkileri ile ilgili kazanımlar elde ettiklerini göstermektedir şeklinde yorumlanabilir.

Yine öğrencilere proje bitiminde yaptırılan yazı, şiir ve resim çalışmaları, gerçekleştirilen etkinliklerin, öğrenciler üzerinde anlamlı etkiler bıraktığını göstermektedir. Yapılan etkinliklerin uygulamaya dönük olması ve doğa ile iç içe gerçekleştirilmesi, öğrencilerde bırakılmak istenen etkinin üst seviyelerde olmasına katkı sağlamıştır. Bu durum aynı zamanda öğrencilerin projeden büyük keyif aldıklarını ve eğlendiklerini belirtmelerine neden olmuştur.

Tüm bu sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda, projenin, sahil yerleşim birimlerinde oturmayan, ekonomik durumları elvermeyen ya da aile yaşam tarzlarından dolayı denizle buluşma olanağı bulamamış öğrencilere Akdeniz'i ve denizlerimizi tanıtmak, sevdirmek, çevre duyarlılığını arttırmak, yaparak, yaşayarak, eğlenerek öğrenme ile somut farkındalık oluşturulması olarak belirlenen amacına ulaştığını, denizlerin ve deniz canlılarının önemini, korunmaları gerektiğini kavratıldığını göstermektedir. Projede yer alan etkinliklerin uygulama ağırlıklı olması, projenin etkililiğine, öğrencilerin küçük yaşlarda bilime ve bilimsel bilgiye bakışında, çevreye duyarlılık konusunda oldukça olumlu katkı sağlamıştır. Sınıf ortamları dışında doğada, yaparak yaşayarak öğrenme ve bilginin görselleştirilmesi sonucunda öğrenciler, etkinlik sürecinde deniz ve deniz canlıları ile ilgili çok şey öğrendiklerini, çevreye karşı daha duyarlı davranacaklarını, eğlendiklerini ve projenin keyifli olduğunu belirtmişlerdir. Yapılan araştırmalar da benzer sonuçları ortaya koymaktadır. Okul ortamı dışında gerçekleştirilen çalışmalarda, Güler (2009), öğretmenlerin teorik derslerin arazi uygulamalarından memnun kaldığını ve yöntemin etkililiğine inandıklarını; Buluş-Kırıkkaya vd (2010), öğrencilerin eğlenerek öğrenmekten mutlu olduklarını; Keleş vd (2010), doğa eğitimi programının öğretmen adaylarının çevre bilincine, tutumlarına ve davranışlarına önemli ölçüde etki ettiğini; Feyzioğlu vd (2012), öğrencilerin yaşadıkları

doğal çevreye, çevre kirliliklerine, canlı türlerine yönelik duyarlılıklarının arttığını; Akay(2013), bilim okullarının/kamplarının öğrencilerin bilime karşı olumlu bir tutum geliştirmelerine katkı sağladığını; Çavuş, Topsakal ve Öztuna-Kaplan (2013), öğretmenlerin, çevre bilinci kazandırmada informal öğrenmenin önemli olduğunu ve formal öğrenmenin informal öğrenme ile desteklenmesini düşündüklerini; Hırça (2013), yaz bilim kamplarının öğrencilere ilginç, eğlenceli, farklı ve faydalı geldiğini, öğrencilerin eğlenerek öğrendiklerini; Oğurlu vd (2013), arazi çalışmalarıyla doğada gerçekleştirilen projelerde edinilen bilgilerin davranışa dönüşmesinin kolaylaştığını ve daha kalıcı olduğunu; Tekbıyık vd (2013), farklı disiplinlere ait etkinliklerde öğrencilerin eğlenceli bir ortamda çok faydalı bilgiler öğrendiklerini; Marulcu (2014), öğrencilerin büyük çoğunluğunun bilim okulunu eğlenceli bulduğunu, okulda yapamadıkları etkinlikleri yapabildiklerini ve yapılan etkinliklerin okulda gördükleri dersleri günlük hayatla ilişkilendirmelerini sağladığını belirtmişlerdir.

Sonuçlar

Araştırmanın ilgili literatür desteğiyle öne çıkan sonuçlarına göre öğrenciler;

- Okul ortamı dışında gerçekleştirilen çalışmalardan memnun kalmakta ve eğlenerek öğrenmekten mutlu olmaktadır.
- Çevre bilinci ve davranışları konusunda olumlu yönde etkilenmektedir.
- Yaşadıkları doğal çevre, çevre kirlilikleri ve canlı türleri ile ilgili duyarlılıkları artmaktadır.
- Okulda yapamadıkları etkinlikleri yapabilmektedir.

Öneriler

Araştırma sonuçları doğrultusunda, aktif öğrenme ortamlarının hazırlanması ve öğrencilere yaparak yaşayarak öğrenme imkanının sağlanması konusunda öğretmenlere hizmetiçi eğitimler düzenlenebilir, bu tarz etkinliklerin yaygınlaştırılması amacıyla TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları programına yönelik proje hazırlanması konusunda eğitimler verilebilir. Milli Eğitim Müdürlükleri proje birimlerindeki personellere programın tanıtılmasına yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılabilir.

Kaynaklar

- Abraham., M.R., Gryzyboeski, E.B., Renner, J.W. & Marek, A.E. (1992). Understanding and Misunderstanding Eighth Graders of Five Chemistry Concepts Found in Textbooks, *Journal of Research in Science Teaching*, 29, 105-120.
- Akay, C. (2013). Ortaokul Öğrencilerinin Yaparak-Yaşayarak Öğrenme Temelli TÜBİTAK 4004 Bilim Okulu Projesi Sonrası Bilim Kavramına Yönelik Görüşleri, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 326-338.
- Buluş Kırıkkaya, E., Bozkurt, E. ve İmalı, B. (2011). Örnek Bir Öğrenme Ortamı: TÜBİTAK Destekli İlköğretim Öğrencileri Bilim Yaz Okulu, *I. Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi*, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. 2. Baskı, Ankara: Pegem Yayıncılık
- Çavuş, R., Topsakal, Ü.U. ve Öztuna-Kaplan, A. (2013). İnfomal Öğrenme Ortamlarının Çevre Bilinci Kazandırmasına İlişkin Öğretmen Görüşleri: Kocaeli Bilgievleri Örneği, *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3(1), 15-26.
- Feyzioğlu, B., Özenoğlu Kiremit, H., Öztürk Samur, A. ve Aladağ, E. (2012). YİBOLar Doğal Ortamda Bilimsel Düşünüyor, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 65-74.
- Güler, T. (2009). Ekoloji Temelli Bir Çevre Eğitiminin Öğretmenlerin Çevre Eğitimine Karşı Görüşlerine Etkileri, *Eğitim ve Bilim*, Cilt 34, Sayı 151
- Hırça, N. (2013). Üstün Yetenekli Öğrencilerin Yaz Bilim Kampı Deneyimleri, *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi* 1(1), 22-30
- Keleş, Ö., Uzun, N. ve Varnacı Uzun, F. (2010). Öğretmen Adaylarının Çevre Bilinci, Çevresel Tutum, Düşünce Ve Davranışlarının Doğa Eğitimi Projesine Bağlı Değişimi Ve Kalıcılığının Değerlendirilmesi, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(32), 384-401.
- Marulcu, İ., Saylan, A. ve Güven, E. (2014). 6. ve 7. Sınıf Öğrenciler İçin Gerçekleştirilen “Küçük Bilginler Bilim Okulu”nun Değerlendirilmesi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(25), 341-352.
- MEB. (2013). İlköğretim Kurumları (İlkokullar ve Ortaokullar) Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı, Ankara
- MEB. (2006). İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi (6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı, Ankara.

- Miles, MB. & Huberman, AM. (1994). *Qualitative Data Analysis (2nd edition)*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Oğurlu, İ., Alkan, H., Ünal, Y., Ersin, M. Ö. ve Bayrak, H. (2013). Çevre ve Doğa Eğitimlerinin Coğrafya Eğitimine Katkıları: İde Projeleri Örneği, *3rd International Geography Symposium – Geomed, Symposium Proceedings*, 498-508. http://web.deu.edu.tr/geomed/proceedings/download/048_GeoMed_2013_Proceedings_498-508.pdf
- Özdemir, O. (2010). Doğa Deneyimine Dayalı Çevre Eğitiminin İlköğretim Öğrencilerinin Çevrelerine Yönelik Algı Ve Davranışlarına Etkisi, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 125-138.
- Tekbıyık, A., Şeyihoğlu, A., Sezen Vekli, G. ve Birinci Konur, K. (2013). Aktif Öğrenmeye Dayalı Bir Yaz Bilim kampının Öğrenciler Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(1), 1383-1406.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2011). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Seçkin Yayınları, Ankara

Assessment of “Bizim Deniz Akdeniz” Project Planned For Secondary School Students Financed By TUBITAK Under 4004 Nature and Science Schools Program**

Esat Avci[†], Özgül Su Özenir, Mine Kurt and Serkan Atik

Mersin Directorates of National Education

Received: 22.06.2015 - Revised: 19.11.2015 - Accepted: 23.11.2015

Summary

Problem Statement: TUBITAK (The Scientific and Technological Research Council of Turkey) in order to provide the society to touch the science has stated a program called 4004 - Nature Education and Science School. Projects. This program supported offer significant opportunities in terms of overcoming the lack of educational programs about nature and environment and society. The studies revealing the results of these projects have reported that the activities in the project are interesting, fun, different and useful and make it easy to convert the knowledge to the behavior. When considering these results, it appears that the positive benefits of these projects are important. This case indicates the importance of the projects carried out in the framework of TUBITAK 4004 - the Nature Education and Science School and it is also the necessary to carry out new projects.

Purpose of the Study: The purpose of this study is to reveal the post project views of the participants of “Bizim Deniz Akdeniz”(Our sea is Mediterranean) project supported by TUBITAK 4004 Nature Education and Science Schools numbered 113B218 and Mersin Social Assistance and Solidarity Foundation (SYDV).

Method(s): The sample group of this research includes 100 students. Students were of 6th, 7th and 8th grades. Achievement test and pre-activity

---

[†]Corresponding Author: Phone: +90 324 3291481, E-mail: esatuavci@gmail.com

** This study which “Bizim Deniz Akdeniz” project was supported by TUBITAK Under 4004 Nature and Science Schools Program and Mersin SYDV (Mersin Social Assistance and Solidarity Foundation) with numbered 113B218.

ISSN: 2146-7811, ©2015 doi:10.17539/aej.38049

assessment forms were used to measure the effects of project on students by researchers. Students' essays and drawings were also analyzed.

Findings and Discussions: Generally examining the poems and articles that students wrote and the pictures they drew attracted attention of reflections of the activities. Mostly the points that students emphasized focused on "the Marine should be kept clean", "The importance of keeping shore clean", "the protection of marine life is important", "the importance of taking precautions to protect sea creatures," "the protection of breeding ground for sea turtles". Observing sea turtles in their natural environment left an impact on students. Almost every study put much more stress on sea turtles. Activities having practical implementation and the realization intertwined with nature made a great contribution to students. This has led the students to indicate that they had fun and great pleasure from the project at the same time. Implementation of pre-project and post-project success test, on average scores, the increase was observed in favor of the achievement test. The results of t-test for pre-test and post-test average scores also showed that there is significant difference. This case can be interpreted as "students have gained some certain outcomes after activities". Moreover, students' written poems, painting works at the end of the project showed us that the activities being carried out left a significant impact on students.

Conclusions and Recommendations: According to the research results, the preparation of active learning environment and providing students learning opportunities through experiences can be arranged with in-service training for teachers, with the aim of dissemination of such activities and the program for TUBITAK 4004 Nature Education and Science education can be given in the preparation of such projects. The informative activities for the promotion of the program can be done for the staff in project units in Directorates of National Education.

Keywords: Nature Education, Mediterranean, Protection of Marine Life